

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД "ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ" ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
Освітня програма	54606 Історія та археологія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	032 Історія та археологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД "ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ" ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	54606
Назва ОП	Історія та археологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	032 Історія та археологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Шевченко Наталія Володимирівна, Лоза Анна Миколаївна, Шніцер Ігор Омелянович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	27.09.2023 р. – 29.09.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/opp/samoocinka/samoanaliz_hystory_magistr.pdf
Програма візиту експертної групи	https://docs.google.com/document/d/1TBXqzQDQNoCdmzBMG2GaHsag6z9bpp9r/edit

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Аналіз відомостей про самооцінювання, вивчення документації та проведення акредитаційної експертизи у віддаленому (дистанційному) режимі дають експертній групі підстави вважати, що освітня діяльність на ОП «Історія та археологія» у Комунальному закладі «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради забезпечує виконання поставлених цілей та програмних результатів навчання, а її зміст та практики враховують потреби та інтереси усіх зацікавлених сторін. ОП «Історія та археологія» другого (магістерського) рівня розроблена проєктною групою викладачів кафедри історії та суспільно-економічних дисциплін для підготовки висококваліфікованих, національно свідомих фахівців в галузі історії та археології, які володіють глибокими знаннями, базовими й професійними компетентностями, сучасними методами викладання, що спрямовані на здобуття навичок науково-дослідного та проєктного характеру, генерування нових ідей та знань на базі сучасних досягнень науки, готових до безперервного навчання. Особливістю даної ОП є її спрямованість на вивчення регіональної історії та археології, що є важливим для якісної підготовки фахівців для наукових та освітніх закладів Харківської області та Сходу України. ОП «Історія та археологія» нині реалізовується у складних умовах повномасштабної російсько-української війни. Проте керівництво Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради (далі ХГПА), гарант ОП та усі науково-педагогічні працівники, що беруть участь в її реалізації, попри складну безпекову ситуацію в місті та регіоні, працюють над тим, щоб забезпечити безперервність освітнього процесу з підготовки фахівців в галузі історії та археології для збереження та популяризації історико-археологічної спадщини Сходу України.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОП «Історія та археологія» корелює зі Стратегією розвитку ХГПА, відповідає місії та цінностям ЗВО. На ОП сформована належна корпоративна культура направлена на формування високоосвічених фахівців-істориків здатних формувати патріотичну державницьку позицію через історико-археологічні наукові дослідження, музейну, освітню, громадську діяльність на Харківщині. Цілі ОП та її програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб усіх зацікавлених сторін. ОП враховує головні тенденції розвитку спеціальності та ринку праці та має регіональний контекст. ОП сприяє розвитку у здобувачів soft skills через наявні ОК та можливість застосовувати отримані знання на практиці. ОП враховує результати навчання, отримані в інших ЗВО та під час неформальної освіти. Сильною стороною ОП є значний акцент на практичній складовій підготовці здобувачів, що проявляється, зокрема, у проходженні ними трьох виробничих практик. НПП регулярно оновлюють зміст освіти на ОП «Історія та археологія» на основі наукових досягнень і сучасних практик. Відсутність на даній ОП випадків конфліктів інтересів та випадків академічної недоброчесності. У ХГПА належним чином створені умови для професійного розвитку НПП. Наявна потужна база психологічної підтримки, яку можуть отримати здобувачі та НПП шляхом звернення до відповідних структурних підрозділів ЗВО. Позитивною стороною також є швидке відновлення ХГПА тих пошкоджень, які були завдані ЗВО під час російських обстрілів, а також турбота про облаштування належного укриття та пунктів незламності. Сформована в ХГПА культура якості загалом сприяє розвитку ОП «Історія та археологія» та реалізації освітньої діяльності за цією програмою.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Рекомендовано розширити співпрацю з вітчизняними та закордонними партнерами в освітній складовій ОП «Історія та археологія». Під час наступного перегляду ОП доцільно відобразити у ПРН регіональний контекст та її унікальність, розширити спектр питань для анкетування з метою урахування позицій та потреб усіх зацікавлених сторін. Рекомендовано регулярно оновлювати перелік вибіркових дисциплін з метою поглиблення знань і навичок здобувачів відповідно до їх наукової тематики, ввести до ОП окремого ОК, або модуля в рамках вже наявного ОК, який посилить таку загальну компетентність здобувачів як здатність спілкуватися іноземною мовою. Рекомендовано до тематики фахового вступного випробування додати теми присвячені питанню російсько-української війни, оновити список літератури у програмі вступних випробувань, продовжувати розвивати практику визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО. Відсутність у ХГПА єдиного дистанційного освітнього середовища веде до того, що усі навчальні матеріали надсилаються здобувачам окремо, розрізнено та не зберігаються хронологічно та систематизовано в одному онлайн-просторі. Рекомендовано об'єднати здобувачів, НПП та адміністраторів в одній надійній, безпечній та інтегрованій онлайн системі для створення ефективного навчального середовища. Наприклад, використання Moodle, або ж, в разі відсутності фінансової можливості до цього, запровадити уніфіковане для всіх ОК використання гугл-класів. Розширити зміст силабусів ОК, приділивши більшу увагу роз'ясненню критеріїв оцінювання, активізувати інтернаціоналізацію освітнього процесу на ОП у контексті розширення міжнародної мобільності НПП та здобувачів, їх участі у міжнародних стажуваннях, проєктах, програмах обмінів. Рекомендовано прописати чіткі критерії до претендентів на посади НПП у ХГПА та термінів укладання угоди трудового договору з ними на 1,3 чи 5 років, враховувати результати опитування та відгуків здобувачів при проведенні конкурсного добору на заміщення вакантних посад НПП. Рекомендовано й надалі розвивати практику залучення до проведення аудиторних занять істориків-практиків та роботодавців фахівців галузі. Рекомендовано розглянути можливість створення студентського періодичного наукового видання з історії та надати здобувачам ОП можливість безплатної апробації на його сторінках. Рекомендовано активізувати роботу з інформування здобувачів ОП про наявні у ХГПА інструкції з вирішення конфліктних ситуацій. Рекомендовано

конкретизувати в нормативних документах ХГПА механізми залучення здобувачів та інших стейкхолдерів до процедур моніторингу та перегляду ОПП, включити до проектної групи розробників ОПП «Історія та археологія» представника роботодавців, розширити географію стейкхолдерів. Рекомендовано уніфікувати збір пропозицій від стейкхолдерів шляхом автоматизації даного процесу, до прикладу, розміщення на сторінці кафедри відповідної гугл-форми. Це допоможе систематизації та уніфікованому збереженню усіх наявних пропозицій.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Освітньо-професійна програма «Історія та археологія» спеціальності 032 «Історія та археологія» другого (магістр) освітнього рівня у Комунальному закладі «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради (далі ХГПА) має чітко прописані мету та орієнтацію програми, спрямовану на підготовку висококваліфікованих, національно свідомих фахівців в галузі історії та археології, які володіють глибокими знаннями, базовими й професійними компетентностями, сучасними методами викладання, що спрямовані на здобуття навичок науково-дослідного та проектного характеру, генерування нових ідей та знань на базі сучасних досягнень науки, готових до безперервного й актуального навчання. Особливістю ОПП є її спрямованість на вивчення регіональної історії, що є важливим для якісної підготовки фахівців для закладів Харківської області та Сходу України. ОПП сфокусована на комплексну підготовку фахівців в галузі вивчення, збереження та популяризації історико-культурної спадщини Сходу України, що особливо актуально враховуючи наслідки повномасштабної російсько-української війни. Мета, орієнтація та особливість ОПП послідовно корелюють зі Стратегією ХГПА (<http://www.hgra.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/strategiya.pdf>). У місії ЗВО наголошено на досягненні високого рівня якості підготовки фахівців, що забезпечить конкурентоспроможність випускників на ринку праці на основі використання інноваційних технологій навчання та поєднання власного досвіду з кращими світовими практиками. Експертна група (ЕГ) під час робочих відеозустрічей з керівництвом ХГПА, науково-педагогічними працівниками (НПП) та здобувачами пересвідчилася у тому, що академічна спільнота навіть в умовах війни продовжує працювати над розвитком ЗВО з метою задоволення потреб громадян, суспільства і держави в якісній вищій освіті, підготовці висококваліфікованих фахівців, розвитку наукових досліджень. Водночас на думку ЕГ, у нормативних документах варто деталізувати шляхи реалізації такого визначеного Стратегією ХГПА завдання як інтеграція ЗВО в європейський та світовий освітній простір, посилення міжнародної компоненти в усіх складових його діяльності.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Під час робочих відеозустрічей ЕГ зі стейкхолдерами було встановлено урахування позицій та потреб здобувачів, роботодавців, фахівців галузі, академічної спільноти до формування цілей та програмних результатів навчання (ПРН) ОПП «Історія та археологія», а також перевірено і засвідчено правдивість даних, поданих у звіті про самооцінювання з цього приводу. Урахування позицій та потреб зацікавлених сторін при розробці та перегляді ОПП передбачено Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ХГПА (<http://www.hgra.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/yakyst/pologennya-systema.pdf>), Положенням про розроблення та оформлення освітньо-професійної програми в ХГПА (http://www.hgra.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/opp/pologennya_opp.pdf) та Положенням про стейкхолдерів (http://www.hgra.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/pologennya_staykholder.pdf). ЕГ отримано протоколи засідань кафедри історії та суспільно-економічних дисциплін від 16.05.2022 р., 21.04.2023 р., 30.05.2023 р. (завантажені в систему НА), які підтверджують факт обговорення ОПП, врахування конкретних пропозицій НПП і здобувачів, залучення до обговорення представників роботодавців. Робоча відеозустріч ЕГ з роботодавцями додатково засвідчила активну співпрацю Північно-Східного відділу Українського інституту національної пам'яті, Художньо-меморіального музею І. Ю. Рєпіна, Харківського історичного музею ім. М. Ф. Сумцова з ХГПА в напрямку вдосконалення ОПП «Історія та археологія». За їх рекомендаціями була запроваджена музейно-археологічна практика та ОК «Наукова експертиза пам'яток та їх охоронні дослідження». Про врахування інтересів академічної позауніверситетської спільноти можемо судити через наявність позитивних відгуків на ОПП д.і.н., проф. О.Набоки, д.і.н., проф. О.Богдашини, к.і.н. І.Паршина. На робочих відеозустрічах з ЕГ були присутні представники позауніверситетської спільноти – Г.Гамрецька, О.Кашаба, які розповіли про свою участь в удосконаленні ОПП. Здобувачі вищої освіти також підтвердили факт врахування їхніх інтересів при формулюванні цілей і ПРН. Зокрема

з їх ініціативи до ОПП був включений ОК «Грантова та проєктна діяльність», науково-дослідна практика була перенесена з 1 на 2 семестр, а ОК «Історія та археологія Слобожанщини» був розширений й перейменований в «Історія та археологія Сходу України». Здобувачка Л.Кашуба включена до проєктної групи ОПП. Представники студентського самоврядування входять до Вченої ради ХГПА, що дає їм можливість долучитися до процедури моніторингу та перегляду ОПП. Загалом ЕГ констатує, що мета, орієнтація та програмні результати навчання ОПП у цілому визначаються з урахуванням позицій та потреб зацікавлених сторін.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

У цілях та ПРН ОПП «Історія та археологія» враховано особливості розвитку спеціальності 032 «Історія та археологія», що гарантоване підготовкою фахівців, які зможуть працювати в наукових організаціях, музейних та пам'яткоохоронних установах, закладах вищої та фахової передвищої освіти. Потреби сучасного ринку праці в ОПП враховані через активний діалог ХГПА з науковими, музейними, експертно-аналітичними закладами міста Харкова та регіону, а саме: Харківським історичним музеєм ім. М.Ф. Сумцова, Художньо-меморіальним музеєм І.Є. Рєпіна, Українським інститутом національної пам'яті, Харківським науково-методичним центром охорони культурної спадщини, Відділом топоніміки та охорони історико-культурного середовища Харківської міської ради, Державним архівом Харківської області тощо. Регіональний контекст ОПП полягає у забезпеченні регіону фахівцями з історії та археології відповідно до Обласної програми розвитку освіти «Новий освітній простір Харківщини» на 2019-2023 рр. Регіональний контекст ОПП засвідчують ОК «Історія та археологія Сходу України», ОК «Політика збереження історичної пам'яті» та музейно-археологічна практика. Водночас рекомендуємо під час наступного перегляду ОПП відобразити у ПРН регіональний контекст та її унікальність. Під час робочої відеозустрічі з ЕГ заступник директора Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної (військової) адміністрації, начальник управління освіти О.Алфьорова та начальник Відділу з питань топоніміки та охорони історико-культурного середовища Харківської міської ради Р.Кравченко підтвердили високу кваліфікацію здобувачів ОПП. Підтверджено врахування досвіду вітчизняних та іноземних освітніх програм при формуванні цілей, програмних результатів навчання, у тому числі запозичення з європейської практики досвіду розвитку дослідницьких навиків здобувачів, спрямованості на пошук фінансування для проведення наукових досліджень. На запит ЕГ додатково були надані сертифікати НПП про стажування у вітчизняних та закордонних ЗВО (завантажені в систему НА). За підсумком акредитаційної експертизи ЕГ констатує, що мета даної ОПП та ПРН враховують тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевий та регіональний контекст. Під час війни Харківщина зазнала великих втрат в історико-культурному середовищі та потребує значної кількості фахівців-істориків здатних формувати патріотичну державницьку позицію через історико-археологічні наукові дослідження, музейну, освітню та громадську діяльність.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОПП «Історія та археологія» відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 032 «Історія та археологія» другого (магістерського) освітнього рівня. Обсяг кредитів ЄКТС в ОПП складає 90. Обсяг практик в ОПП складає 12 кредитів ЄКТС. Перелік загальних та спеціальних компетентностей в ОПП повністю відповідає Стандарту та забезпечуються обов'язковими ОК. Це підтверджує додаток Б до ОПП. Програмні результати навчання також повністю відповідають Стандарту та забезпечуються обов'язковими ОК, що підтверджується додатком В до ОПП. На ОПП «Історія та археологія» форма атестації здобувачів – публічний захист кваліфікаційної роботи, що відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 032 «Історія та археологія» другого (магістр) освітнього рівня.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОПП «Історія та археологія» корелює зі Стратегією розвитку ХГПА, відповідає місії та цінностям ЗВО. На ОПП сформована належна корпоративна культура направлена на формування високоосвічених фахівців-істориків, здатних формувати патріотичну державницьку позицію через історико-археологічні наукові дослідження, музейну, освітню та громадську діяльність на Харківщині. Цілі ОПП та її програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб зацікавлених сторін. ОПП враховує головні тенденції розвитку спеціальності та ринку праці, а її регіональний контекст простежується у забезпеченні регіону фахівцями з історії та археології відповідно до Обласної програми розвитку освіти «Новий освітній простір Харківщини» на 2019-2023 рр.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Стратегічне завдання ХГПА - інтеграція у європейський та світовий освітній простір у нормативних документах ЗВО прописано без чіткого визначення шляхів та етапів її реалізації. Рекомендовано у нормативних документах ЗВО деталізувати шляхи та етапи реалізації інтеграції ХГПА у європейський та світовий освітній простір, визначити заходи, що сприятимуть посиленню міжнародної компоненти в усіх складових її діяльності, запозичити кращі практики ЗВО України по розробці та затвердженні власної Стратегії інтернаціоналізації освіти. ЕГ рекомендує розширити спектр питань для анкетування усіх зацікавлених сторін з метою урахування їх позицій та потреб під час визначення цілей та програмних результатів навчання. Рекомендовано під час наступного перегляду ОПП відобразити у ПРН її регіональний контекст та унікальність.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Цілі ОПП «Історія та археологія» відповідають Стратегії ХГПА, враховують інтереси усіх зацікавлених сторін, галузевий та регіональний аспекти, тенденції розвитку спеціальності на ринку праці, а надані рекомендації посприяють її подальшому удосконаленню та посиленню міжнародної компоненти, що дає підстави ЕГ встановити рівень відповідності Критерію 1 Б.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОПП «Історія та археологія» у ХГПА складає 90 кредитів ЄКТС, що відповідає п. 5 ст. 5 Закону України «Про вищу освіту» та Стандарту вищої освіти за галуззю знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальності 032 «Історія та археологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Обсяг кредитів обов'язкових компонентів у ОПП складає 67 кредитів ЄКТС. Загальний обсяг вибіркового компонентів – 23 кредитів, що відповідає вимогам законодавства про не менше як 25% загальної кількості кредитів ЄКТС на вибіркочову складову освітньої програми. З 67 кредитів нормативної частини 16 кредитів відведено на ОК загальної підготовки, 51 кредит – на ОК професійної підготовки (12 з яких практики). ЕГ встановлено, що обсяг ОПП «Історія та археологія» належним чином спрямований на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених Стандартом.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОПП «Історія та археологія» має чітку структуру та передбачає взаємозв'язок основних компонентів (<http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/opp/2023/magistr/hystory.pdf>). Включені до ОПП ОК становлять логічну взаємопов'язану систему. ОК обов'язкового блоку загальної підготовки спрямовані на опанування здобувачами знаннями та навичками, які необхідні для успішної науково-педагогічної та викладацької діяльності у закладах фахової передвищої та вищої освіти, наукових установах на основі сучасних освітніх технологій. ОК обов'язкового блоку професійної підготовки передбачають опанування здобувачами теоретичними й практичними знаннями з історії та археології, вмінням критично оцінювати стан проблеми та результати досліджень, планувати й виконувати наукові дослідження, застосовувати у професійній діяльності сучасні цифрові інструменти з метою їх використання для популяризації історії та археології. ОК ОПП «Історія та археологія» забезпечують усі загальні та спеціальні компетентності, що відбито в наявній матриці відповідності програмних компетентностей компонентам ОПП (додаток Б ОПП). Водночас ЕГ констатує, що ЗК 4 – здатність спілкуватися іноземною мовою, забезпечується за рахунок одного ОК «Іноземна мова за професійним спрямуванням». Відтак рекомендуємо розглянути можливість введення до ОПП окремого ОК, або модуля в рамках вже наявного ОК, який посилить таку загальну компетентність здобувачів як здатність спілкуватися іноземною мовою. ЕГ під час акредитаційної експертизи було проаналізовано та підтверджено факт забезпечення усіх програмних результатів навчання за рахунок обов'язкових дисциплін (додаток В ОПП). Згідно з пунктом 4 ОПП «Придатність випускників до працевлаштування», випускники даної ОПП мають право працювати на посадах, що відповідають класифікаційним угрупованням Державного класифікатора професій ДК 003:2010, зокрема: викладач університетів та вищих навчальних закладів, молодший науковий співробітник (архівна справа, музеєзнавство),

архіваріуси та зберігачі у музеях, молодший науковий співробітник тощо. Загалом ЕГ констатує, що структура ОПП «Історія та археологія» є достатньо чіткою, а освітні компоненти, включені до неї, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та ПРН, сформувати загальні та фахові компетентності у випускників.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

ЕГ констатує, що зміст ОПП «Історія та археологія» відповідає Стандарту вищої освіти за галуззю знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальності 032 «Історія та археологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, що передбачає підготовку фахівців здатних розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері історії та/або археології (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/06/07/032-Istoriya.ta.arkheol-mah.21.10.22.pdf>). ЕГ встановлено відповідність змісту ОПП «Історія та археологія» визначеній для неї предметній області. В ОПП пропорційно представлені як ОК з історії (ОК «Історія європейської цивілізації», ОК «Глобальні проблеми та історія сьогодення»), так і з археології (ОК «Актуальні проблеми і напрямки археологічних досліджень. Музейна археологія», ОК «Археологія та історія Сходу України»). Окремі ОК в ОПП присвячені методикам і технологіям, які використовуються для вивчення, збереження та використання пам'яток археології, історії та культури (ОК «Політика збереження історичної пам'яті», ОК «Наукова експертиза пам'яток та їх охоронні дослідження»). ОПП «Історія та археологія» також містить змістовну гуманітарну складову (вивчення філософії історії, методології та організації наукових досліджень, іноземної мови за професійним спрямуванням). Загалом ЕГ констатує, що загальні та предметні компетентності, ПРН ОПП повною мірою забезпечуються ОК професійної підготовки обов'язкового блоку.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Індивідуальна освітня траєкторія здобувачів в ХГПА формується шляхом обрання вибіркових ОК (не менше 25% від загального обсягу кредитів ЄКТС в ОПП), правом на реалізацію власних наукових інтересів, академічну мобільність та індивідуальний план-графік навчання. Механізми формування індивідуальної траєкторії здобувачів у ХГПА чітко прописані в Положенні про організацію освітнього процесу в ХГПА (<http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/osvitni%20proces.pdf>) та Положенні про освітні компоненти вільного вибору здобувачів освіти (http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/pologennya_vilnyu%20vybyr.pdf). Під час акредитаційної експертизи ЕГ було встановлено, що орієнтовний перелік вибіркових дисциплін розробляється кафедрою з урахуванням пропозицій усіх учасників освітнього процесу. У вересні-жовтні та січні-лютому здійснюється інформування здобувачів ОПП про їх право на вибір ОК та механізми його реалізації. Здобувачі можуть попереднього ознайомитися з переліком вибіркових ОК та їх силабусами на офіційній сторінці кафедри історії та суспільно-економічних дисциплін та навчального відділу ХГПА. Заяви про вибіркові ОК (завантажені в систему НА) подаються в деканат, де формують списки груп для вивчення вибіркових ОК. Чисельність здобувачів у групі з вивчення вибіркового ОК має складати не менше 25 % здобувачів відповідної спеціальності. Під час робочої відеозустрічі ЕГ було встановлено, що здобувачі загалом обізнані з процедурою вибору ОК. Також ЕГ ознайомила з Індивідуальними навчальними планами здобувачів ОПП, які включають обов'язкові та вибіркові ОК (завантажені в систему НА). Індивідуальна освітня траєкторія здобувачів на ОПП забезпечується також через вибір теми дипломної роботи магістра. Під час робочої відеозустрічі з академічним персоналом ЕГ почула про наявні певні обмеження у виборі здобувачами тем для дипломних робіт магістрів, пов'язані виключно із заборонаю використання наукових праць країни агресора. Право здобувачів на реалізацію власних наукових інтересів у ХГПА забезпечується через мережу наукових гуртків (Наукове товариство здобувачів, «Дослідник» та «Історія Слобожанщини»), участь у наукових конференціях тощо. За індивідуальним планом-графіком у ХГПА можуть навчатися здобувачі, які поєднують навчання з роботою за фахом, або реалізують наукові, творчі, соціальні проекти, що потребують персоналізованого графіка навчання. Механізми формування індивідуального плану-графіка чітко прописані в Положенні про навчання за індивідуальним планом-графіком денної форми навчання (<http://surl.li/aevha>). Також у ХГПА гарантовано право здобувачів на академічну мобільність у межах індивідуального професійного розвитку. Свідченням цього є Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу (<http://surl.li/sxfo>). Конкретних фактів реалізації права на академічну мобільність на даній ОПП ЕГ не зафіксувала.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів ОПП «Історія та археологія» регламентується Положенням про проведення практики здобувачів вищої освіти (http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/pologennya_practica.pdf). ОПП та навчальний план 2023 р. відводить на практичну підготовку здобувачів 12 кредитів ЄКТС, що загалом відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 032 «Історія та археологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти не менше 6

кредитів ЄКТС. Практична підготовка здобувачів ОПП передбачає наступні види практик: музейно-археологічна практика (3 кредити ЄКТС), асистентська практика (6 кредитів ЄКТС), науково-дослідна практика (3 кредити ЄКТС). Кожному виду практики передуватиме науково-теоретична підготовка в контексті відповідних ОК. Формулювання цілей та завдань практичної підготовки здобувачів ОПП, визначення її змісту відбувається в тісній взаємодії з основними стейкхолдерами. Метою музейно-археологічної практики є дати здобувачам систему знань щодо діяльності музеїв в галузі археології, а також ознайомити їх з методикою збирання, збереження та використання об'єктів археологічної спадщини у практиці музейної роботи. Метою асистентської практики є систематизація, розширення і закріплення професійних знань, формування у здобувачів компетенцій для подальшої професійної педагогічної діяльності у закладах фахової передвищої, вищої освіти. Метою науково-дослідної практики є систематизація, розширення і закріплення професійних знань, формування у здобувачів компетенцій самостійного наукового дослідження. Базами практик для здобувачів ОПП мали стати провідні наукові, музейні, освітні, пам'яткоохоронні, заклади регіону. Однак в умовах війни та дистанційного навчання, практики тимчасово проводяться на базі ХГПА. Силабуси практик підтверджують їх відповідність останнім тенденціям розвитку історичної та освітньої галузей (<https://sites.google.com/view/kafedra-soc-hgra/%D0%B3%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%Bo/%D0%BC%D0%Bo%D0%B3%D1%96%D1%81%D1%82%D1%80%D0%Bo%D1%82%D1%83%D1%80%D0%Bo/%D1%81%D0%B8%D0%BB%D0%Bo%D0%B1%D1%83%D1%81%D0%B8/2023-2024>). Позитивно, що формулювання цілей і завдань практичної підготовки здобувачів, визначення її змісту відбувається в тісній взаємодії зі стейкхолдерами, що було підтверджено під час відеозустрічі ЕГ з роботодавцями. Під час робочої відеозустрічі з ЕГ здобувачі загалом підтвердили свою задоволеність практичною підготовкою за даною ОПП.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОПП «Історія та археологія» сприяє набуттю здобувачами соціальних навичок. ОПП орієнтується на формування загальних компетентностей (ЗК1-ЗК10), що включають такі навички, як комунікабельність, лідерство, робота в команді, відповідальність, креативність. Soft skills формуються наступними освітніми компонентами: ОК «Нормативно-правове регулювання у сфері вищої освіти», ОК «Методологія та організація наукових досліджень», ОК «Педагогіка та психологія вищої школи», ОК «Іноземна мова за професійним спрямуванням». Набуття соціальних навичок відбувається також під час участі здобувачів у роботі громадських організацій, Наукового товариства здобувачів, засіданнях наукових гуртків «Дослідник» та «Історія Слобожанщини», у просвітницьких заходах музеїв і культурних центрів Харкова та області, волонтерських проєктах на підтримку ЗСУ та ВПО.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

На думку ЕГ, обсяг ОПП «Історія та археологія» та окремих ОК реалістично відображає фактичне навантаження здобувачів та є відповідним для досягнення заявлених цілей та ПРН. Організацію освітнього процесу за ОПП регламентує навчальний план, який відображає обсяг часу на аудиторну та самостійну роботу здобувачів. Розподіл навчального часу у ХГПА регламентується Положенням про організацію освітнього процесу (<http://www.hgra.kharkov.com>) та Положенням щодо розробки навчальних планів (https://drive.google.com/file/d/1PIk-JpIdRnGq4uwh12ZXMM_iBoAJeCrR/view). У структурі аудиторних годин (788 год.) 334 год. (42,39%) припадає на лекції та 454 год. (57,61%) на семінарські, практичні. Важливою складовою ОПП є самостійна робота, яка складає 1912 год. (70,81%) (<https://sites.google.com/view/kafedra-soc-hgra/%D0%B3%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%Bo/%D0%BC%D0%Bo%D0%B3%D1%96%D1%81%D1%82%D1%80%D0%Bo%D1%82%D1%83%D1%80%D0%Bo/%D0%BE%D0%BF%D0%BF-%D1%82%D0%Bo-%D0%BD%D0%Bo%D0%B2%D1%87%D0%Bo%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96-%D0%BF%D0%BB%D0%Bo%D0%BD%D0%B8>). Така структура відображає практичне спрямування ОПП та індивідуалізацію освітньої траєкторії. ЕГ було проаналізовано аналітичну довідку щодо відповідності якості освітньої діяльності на ОПП запитам здобувачів освіти 2022/2023. Згідно з нею 100% опитаних здобувачів вважає обсяг академічного навантаження за даною ОПП оптимальним (<https://drive.google.com/file/d/1wbPLLdNx9zBlz1ear6RtrWJOQPu-QUR9/view>).

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

У ХГПА діє Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти (http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normativni/pologennya_dualna.pdf). Проте на ОПП «Історія та археологія» дуальна форма освіти не впроваджена.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Практична складова ОПП «Історія та археологія» містить три види практики, які сприяють набуттю здобувачами належних професійних компетентностей. Структура ОПП дозволяє формувати індивідуальну освітню траєкторію. ОПП сприяє розвитку у здобувачів соціальних навичок через наявні ОК та можливість застосовувати отримані знання на практиці.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

ЕГ встановлено, що ЗК 4 в ОПП «Історія та археологія» забезпечується за рахунок одного ОК «Іноземна мова за професійним спрямуванням». Рекомендовано розглянути можливість введення до ОПП окремого ОК, або модуля в рамках вже наявного ОК, який посилить таку загальну компетентність здобувачів як здатність спілкуватися іноземною мовою. З метою поглиблення знань і навичок здобувачів відповідно до їх наукової тематики в рамках індивідуальної освітньої траєкторії рекомендовано регулярно оновлювати перелік вибіркового дисциплін на ОПП.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

З огляду на чіткість структури ОПП «Історія та археологія», освітні компоненти якої складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання, а також наявних рекомендацій, спрямованих на посилення такої загальної компетентності здобувачів як здатність спілкуватися іноземною мовою та регулярного оновлення переліку вибіркового дисциплін, ЕГ дійшла висновку, що дана ОПП відповідає визначеному критерію за рівнем В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання у ХГПА оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти (https://drive.google.com/file/d/1hBmCrqaiVzokon-PTlPY7SwF_PsBIZM-/view). Вони розроблені відповідно до Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України у 2023 р. Для вступу на ОПП «Історія та археологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти абітурієнти складають ЄВІ - єдине вступне випробування, яке складається із тестів з іноземної мови та тесту загальних навчальних компетентностей (коефіцієнт 0,2 + 0,2) та фахового вступного випробування (коефіцієнт 0,6). У правилах прийому чітко вказано систему зарахування балів під час вступу. Однією із вимог під час вступу є написання мотиваційного листа. Методичні рекомендації до написання та критерії оцінювання мотиваційного листа перебувають у відкритому доступі на офіційному вебсайті ХГПА (<https://docs.google.com/document/d/1VPCi1Gz5zO9aWoyoJQyrMgv4GwUXPaTj/edit>). На думку ЕГ, правила прийому на навчання є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та відповідають законодавству України.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому передбачають вступ на ОПП «Історія та археологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти на основі ступеня бакалавра, магістра чи ОКР спеціаліста, здобутого за іншою спеціальністю, за умови успішного проходження вступних випробувань. Особи, які вступають на ОПП на конкурсній основі можуть зараховуватись на

навчання за державним замовленням та за кошти фізичних і юридичних осіб. Програма фахового вступного випробування зі спеціальності 032 «Історія та археологія» оновлюється кожного року та оприлюднена на офіційному вебсайті ХГПА (http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/priemnaya_komissiya/programy%20tvorchih%20konkursov/academy/magistr/032_hystory.pdf). До розробки програми фахового вступного випробування долучені гарант та НПП кафедри історії та суспільно-економічних дисциплін. Фаховий іспит складається з 30 тестових питань з однією правильною відповіддю, що пов'язані з трьома освітніми компонентами «Історія України», «Всесвітня історія» та «Археологія України». У програмі фахового вступного випробування зазначено таблицю переведення балів за 200-бальною системою та зазначено критерії оцінювання тестових запитань. Водночас програма вступного випробування містить доволі багато посилань на літературу значно старшу за 2010 рік.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти, зокрема під час академічної мобільності, регламентовані нормативними документами ХГПА, які знаходяться у відкритому доступі на вебсайті ЗВО, а саме: Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу (<http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/acadmobilnist.pdf>) та Правилами прийому до Академії (https://drive.google.com/file/d/1hBmCrqaivzokon-PT1PY7SwF_PsBIZM-/view). Вони є чіткими та зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу. Проте під час реалізації ОПП «Історія та археологія» випадків застосування вказаних правил не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Усі учасники освітнього процесу на ОПП «Історія та археологія» мають право на визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Питання визнання результатів навчання отриманих у неформальній освіті регламентується Положенням про організацію освітнього процесу <http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/osvitni%20proces.pdf> та Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/pologennya_neformalna.pdf. У них чітко прописано процедуру валідації результатів отриманих у неформальній освіті та вказано випадки, коли результати можуть бути не зараховані. Під час акредитаційної експертизи ЕГ було встановлено, що здобувачі ОПП «Історія та археологія» мали можливість зарахувати результати неформальної освіти з ОК «Грантова та проектна діяльність». Під час робочої відеозустрічі з ЕК здобувачі А.Карпенко, Ю.Аксьонова, Л.Кашуба та НПП Е.Хряпін, В.Квітковський, В.Яценко продемонстрували обізнаність з процедурою перезарахування результатів неформальної освіти, надали обґрунтування щодо перезарахування предметною комісією балів за модуль та за навчальну дисципліну. Ці відомості були підтвержені протоколом засідання кафедри історії та суспільно-економічних дисциплін.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на ОПП «Історія та археологія» є досить чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті ХГПА. ОПП передбачає можливість перезарахування результатів навчання, отриманих в інших ЗВО та під час неформальної освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Рекомендовано до тематики фахового вступного випробування додати теми, присвячені питанню російсько-української війни, оновити у програмі вступного випробування застарілу літературу (значно старшу за 2010 рік), продовжувати розвивати практику визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, активізувати серед здобувачів роботу з популяризації можливостей академічного обміну.

Рівень відповідності Критерію 3.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Доступ до ОПП «Історія та археологія» та визнання результатів навчання загалом відповідають даному критерію, правила прийому є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Процедура зарахування результатів навчання, отриманих внаслідок академічної мобільності визначена нормативними документами ХГПА, але реальних випадків на даній ОПП не було. Це дає підстави ЕГ дійти висновку, що ОПП «Історія та археологія» відповідає визначеному критерію за рівнем В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання на ОПП «Історія та археологія» визначені низкою нормативних актів, зокрема, Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/iqhn>) та Положенням про дистанційне навчання (<http://surl.li/ircd>). За першим із них основними видами навчальних занять є лекції, семінарські та практичні заняття, самостійна робота, виробнича практика, підготовка курсових та дипломних робіт, індивідуальне заняття тощо. Під час робочих відеозустрічей ЕГ з представниками адміністрації та НПП було з'ясовано, що в освітньому процесі на ОПП значна увага приділяється практичній складовій підготовці здобувачів. Йдеться як про складові окремих ОК, так і про наявність трьох видів виробничої практики (асистентська, навчально-дослідна та музейно-археологічна), яку здобувачі проходять під час навчання на магістратурі. Сукупно вони складають 12 кредитів ЄКТС, що є доволі високим показником. Студентоцентрований підхід та принцип академічної свободи, стосовно здобувачів освіти на ОПП забезпечується вільним вибором ними тем наукових досліджень (магістерських) та, відповідно, наукових керівників. Теми магістерських робіт здобувачів ОПП обов'язково узгоджуються з науковими інтересами наукових керівників та враховують заборону використання наукових праць представників країни агресора. Здобувачі мають можливість обирати бажані дисципліни вільного вибору, що співвідносяться зі сферами їх наукових інтересів. Також завідувачка виробничої практики А.Лисак під час робочої відеозустрічі з ЕГ повідомила, що вони можуть самостійно обирати бази проходження практики. При виникненні такого запиту, здобувачі мають завчасно отримати згоду від керівника відповідної інституції та, надалі, узгодити потенційну базу практики з кафедрою. Аналогічну можливість також мають і НПП для вибору місця проходження стажувань та підвищення кваліфікації. ЕГ констатує, що бази практик оновлюються відповідно до актуальних потреб та запитів. Принцип академічної свободи стосовно НПП даної ОПП забезпечується за рахунок надання їм можливості самостійно формувати силабуси ОК відповідно до власних знань та досвіду в дослідженні тої чи іншої теми. Також НПП вільно обирають методологічні засади та методи навчання для ОК, які викладають на ОПП. У ХГПА станом на сьогодні відсутня єдина система дистанційного навчання, кожен викладач вільно обирає зручний для нього інструменти комунікації зі здобувачами. Гарант ОПП повідомив ЕГ, що більшість НПП використовують Zoom. Також під час дистанційного навчання використовуються гугл-класи. Проте це не є стандартом у ХГПА, а швидше вільним вибором кожного НПП.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Зміст навчально-методичного забезпечення освітнього процесу в ХГПА викладений в Положенні про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/iqhn>) та складається з ОПП, навчальних планів, силабусів, підручників та навчальних посібників, інструктивно-методичних матеріалів до семінарських, практичних і лабораторних занять, семестрових завдань для самостійної роботи, контрольних робіт, методичних матеріалів з питань самостійного опрацювання фахової літератури. Зміст та ПРН окремих дисциплін, а також види та критерії оцінювання поточних та семестрових знань, що застосовуються на них, висвітлені в силабусах ОК, які розміщені у вільному доступі на офіційному вебсайті ХГПА (<http://surl.li/ljtaq>). Під час робочої відеозустрічі гарант ОПП повідомив ЕГ, що кілька років тому в Академії використовувались розгорнуті робочі програми ОК, а силабуси були більш стислими та менш змістовними. Проте від перших із зазначених відмовились, а другі були значно розширені та наразі використовуються як інструмент інформування здобувачів та всіх зацікавлених сторін про зміст окремих ОК, вимоги до оцінювання тощо. ЕГ відзначає, що виклад матеріалу в силабусах дійсно є послідовним та логічно сформульованим, а всі вони оформлені за одним стандартом. Водночас на думку ЕГ, вони надалі можуть бути вдосконалені. Наприклад, критерії оцінювання в силабусах подані матрицею та можуть бути занадто складними для розуміння без додаткових чітких пояснень щодо конкретного розпису балів за окремі види робіт, що їх виконуватимуть здобувачі впродовж навчального семестру. Під час робочої відеозустрічі ЕГ зі здобувачами, останні повідомили, що інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання вони дізнаються від викладачів на першому занятті з ОК, а надалі можуть переглянути додаткову інформацію на вебсайті ХГПА (очевидно, що мова йде про розміщені там силабуси). Представниця здобувачів

заочної форми навчання також повідомила, що вони тісно спілкуються з методистом кафедри, який надає усю необхідну для них інформацію. Опитування, надані на розгляд ЕГ підтверджують наведену вище інформацію. Так, на запитання щодо того, звідки здобувачі дізнаються про цілі, зміст, ПРН в межах окремих ОК, 60% відповіли, що дану інформацію отримують від здобувачів, ще 40% - з офіційного вебсайту ХГПА. Про розклад занять здобувачам повідомляється на початку навчального семестру. Він розміщений у вільному доступі на вебсайті ХГПА (<http://surl.li/lwvqj>). Під час офлайн навчання розклад додатково вивішувався на інформаційних стендах навчальних корпусів. Їх було продемонстровано ЕГ під час огляду матеріально-технічної бази.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Методологічні основи майбутньої практичної фахової діяльності здобувачів ОПП «Історія та археологія» забезпечується низкою ОК: «Методи роботи з історичними джерелами», «Методологія та організація наукових досліджень», «Наукова експертиза пам'яток та їх охоронні дослідження», «Грантова та проєктна діяльність» тощо. Остання із зазначених дисциплін спрямована на те, що б навчити здобувачів ОПП отримувати фінансування для проведення власних наукових досліджень. Під час робочої відеозустрічі ЕГ зі здобувачами було з'ясовано, що наразі ці знання на практиці не застосовувались. Хоча у звіті про самооцінювання зазначається, що НПП та здобувачі подавались на грант Goethe-Institut «Стабілізаційний фонд культури і освіти в Україні». Також важливою частиною практичної підготовки здобувачів є асистентська (<http://surl.li/ljxdb>), музейно-археологічна (<http://surl.li/ljxcm>) та науково-дослідна (<http://surl.li/ljxcu>) практики. Згідно з силабусом першої із зазначених практик, здобувачі мають можливість проводити лекції та семінарські заняття та у такий спосіб набувати досвіду майбутньої педагогічної діяльності. Згідно з планом музейно-археологічної практики здобувачі мають вивчити особливості побудови експозиції археологічних музеїв, особливості зберігання, експонування та дослідження археологічних колекцій. А під час науково-дослідної практики здобувачі мають можливість набути компетенцій побудови стратегії самостійного наукового дослідження. Значною частиною практичної складової підготовки здобувачів на ОПП «Історія та археологія» (12 кредитів ЄКТС) є написання дипломної роботи магістра. У ХГПА діє «Наукове товариство здобувачів освіти», а при кафедрі історії та суспільно-економічних дисциплін наукові гуртки «Історії Слобожанщини» та «Дослідник». На офіційній сторінці кафедри розміщені їх плани роботи за різні роки (<http://surl.li/ljvxx>). Здобувач даної ОПП А.Карпенко є головою гуртка «Історія Слобожанщини». Під час робочої відеозустрічі з ЕГ він розповів, що наразі робочі зустрічі гуртка відбуваються в Zoom. Учасники гуртка можуть поглибити свої фахові знання, досліджуючи окремі історичні теми та презентуючи їх на відповідних засіданнях. Також здобувачі ОПП «Історія та археологія» беруть активну участь у різноманітних науково-практичних конференціях, семінарах тощо (<http://surl.li/lthzv>). Детальніше про наукову діяльність здобувачів ОПП «Історія та археологія» ЕГ дізналася з документа, отриманого від гаранта на додатковий запит (завантажений в систему НА). Відзначимо, що здобувачі ОПП брали участь у проєкті UNICEF та проводили відкриті уроки з історії в метрополітені м. Харкова. Під час робочої відеозустрічі ЕГ зі стейкхолдерами, останні підтвердили належні практичні навички здобувачів ОПП, важливі для їх майбутньої професійної діяльності.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

У ХГПА діє Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<http://surl.li/irvg>), яке чітко регламентує порядок оновлення змісту освіти на основі досягнень і сучасних практик у відповідній галузі. З метою удосконалення власної педагогічної майстерності та внесення якісних змін до викладання окремих ОК НПП ОПП «Історія та археологія» регулярно проходять стажування як у ЗВО України, так і за кордоном: В.Олянич (Краків, 2019, Варшава 2020), Е.Хряпін, В.Квітковський, Г. Фінін, В. Яценко Д. Руднік (Люблін, 2020, 2022), Е.Хряпін, В.Квітковський, Г. Фінін Г. Свистун, Д. Руднік пройшли онлайн стажування «Європейський досвід та інноваційні методи викладання історичних, соціальних та гуманітарних дисциплін» Софійський ун-т Святого Климента Охридського (6 кредитів, 2022). У ХГПА для підвищення рівня професійної компетенції НПП використовуються різноманітні види та форми – участь у семінарах, практикумах, круглих столах, тренінгах тощо. Відповідні підтвердження завантажені в систему НА. Під час робочої відеозустрічі ЕГ з НПП, останні зазначили, що вони вносять зміни до ОК у зв'язку з актуальними процесами, які відбуваються в Україні та світі. Наприклад, ОК «Історія цивілізацій» отримав назву «Історія Європейської цивілізації» у зв'язку з процесами інтеграції України до ЄС. А до одного з ОК була додана тема про російсько-українську війну. НПП ОПП «Історія та археологія» є учасниками професійних об'єднань «Спілка археологів України», «Харківське історико-археологічне товариство», «Міжнародна асоціація гуманітаріїв», «Асоціація істориків «КЛІО», «Асоціація українських германістів» Українська асоціація викладачів і дослідників Європейської інтеграції, УТОПІК. У ХГПА також діє Положення про порядок упровадження результатів дисертаційних досліджень в освітній процес (http://www.hgra.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normativni/rezultaty_doslidgen.pdf), яке з метою підвищення ефективності та результативності науково-дослідної роботи чітко регламентує порядок здійснення впровадження результатів дисертаційних досліджень в освітній процес. ЕГ констатує, що участь НПП у різноманітних заходах професійного зростання дозволяє їм бути обізнаними в сучасних напрямках розвитку історичної та археологічної науки й оновлювати зміст освіти на ОПП «Історія та археологія» на основі наукових досягнень і сучасних практик.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізацію освітньої діяльності регламентує Статут ХГПА (<http://surl.li/iqhp>). Також в ЗВО діє Відділ міжнародних зв'язків та академічної мобільності, робота якого зорієнтована на розвиток, розширення та зміцнення міжнародних зв'язків і авторитету ХГПА у світовому освітньому та науковому співтоваристві. Головною метою діяльності Відділу міжнародних зв'язків та академічної мобільності є координація міжнародного співробітництва академії із зарубіжними закладами вищої освіти, науковими установами, дослідницькими центрами, міжнародними й іноземними організаціями шляхом розбудови стратегічного партнерства, укладання договорів, меморандумів про міжнародну співпрацю тощо (<https://sites.google.com/view/internationaldepartmentnew>). Під час робочої відеозустрічі ЕГ з керівником та менеджментом ХГПА, ректорка Г.Пономарьова зазначила, що Академія має співпрацю з 22-ма іноземними інституціями. Проте під час уточнювальних запитань, ЕГ почула швидше про запозичення іноземного досвіду під час формування ОПП, ніж про реальні кейси співпраці в розрізі інтернаціоналізації діяльності ЗВО. Єдиний документ, що був наданий ЕГ та свідчить про регламентовану взаємодію з науковою інституцією, що знаходиться за кордоном є договір про співпрацю з Павлодарським державним педагогічним університетом в Казахстані (<http://surl.li/ltnnz>). Іншою формою інтернаціоналізації діяльності на ОПП є участь НПП у модулі Жан Моне 611665-EPP-1-2019-1-UA-EPP-JMO-MODULE «Інфраструктура, яка об'єднала Європу: історія, сучасний стан та погляд у майбутнє». Також НПП долучаються до міжнародних наукових заходів, а двоє здобувачів ОПП Л.Кашуба та О.Переверзев, згідно зі звітом про самооцінювання, долучались до міжнародного вебінару щодо використання неформальної освіти в підготовці бакалаврів та магістрів (Люблін, 2022 рік).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Форми та методи навчання на ОПП «Історія та археологія» дозволяють досягти запланованих ПРН. Сильною стороною ОПП є значний акцент на практичній складовій підготовці здобувачів, що проявляється, зокрема, у проходженні ними трьох виробничих практик, які сукупно становлять 12 кредитів ЄКТС. Інформація щодо цілей, змісту та ПРН є чіткою, зрозумілою, розміщеною у відповідних силабусах навчальних дисциплін та оприлюднена на офіційному вебсайті ХГПА. НПП регулярно оновлюють зміст освіти на ОПП «Історія та археологія» на основі наукових досягнень і сучасних практик.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Недоліком в розрізі даного критерію вважаємо відсутність єдиного дистанційного освітнього середовища. У результаті усі навчальні матеріали надсилаються здобувачам окремо, розрізнено та не зберігаються хронологічно та систематизовано в одному онлайн-просторі, що могло б покращити навігацію здобувачів даної ОПП по окремих ОК на яких вони навчаються. Тому рекомендуємо запровадити певні зміни в цьому напрямку та об'єднати здобувачів, НПП та адміністраторів в одній надійній, безпечній та інтегрованій онлайн системі для створення ефективного навчального середовища з метою належної підтримки процесу дистанційного навчання. Наприклад, використання Moodle, або ж, в разі відсутності фінансової можливості до цього, запровадити уніфіковане для всіх ОК використання гугл-класів. Також ЕГ радить розширити зміст силабусів навчальних дисциплін, приділивши більшу увагу роз'ясненню критеріїв оцінювання. Рекомендуємо активізувати інтернаціоналізацію освітнього процесу на ОПП у контексті розширення міжнародної мобільності НПП та здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

На ОПП «Історія та археологія» в цілому виконуються вимоги щодо забезпечення академічної свободи та студентоцентризму. Форми та методи викладання забезпечують досягнення ПРН. На ОПП дотримуються балансу щодо поєднання навчання і дослідження. Виявлені слабкі сторони наразі критично не впливають на формування компетентностей і ПРН на даній ОПП, а сформовані рекомендації слугуватимуть їй подальшому вдосконаленню. Це дає підстави ЕГ оцінити ОПП «Історія та археологія» за визначеним критерієм за рівнем В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

На ОПП «Історія та археологія» існує декілька форм контролю, які дозволяють перевірити якість знань здобувачів та кількість залишкових знань після кожного навчального семестру. Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу (<http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/osvitni%20proces.pdf>) та Порядком оцінювання здобутих компетентностей здобувачів вищої освіти відповідно до вимог кредитної трансферно-накопичувальної системи організації освітнього процесу (http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/pologennya_ocinuvannya.pdf) формами контролю здобутих компетентностей здобувачів є поточний, підсумковий модульний та семестровий підсумковий залік чи екзамен. У Положенні чітко зазначено критерії оцінювання під час аудиторних занять, самостійної роботи та під час контрольних заходів. Під час робочої відеозустрічі з ЕГ, здобувачі ОПП «Історія та археологія» зазначили, що з видами робіт та формами контролю вони ознайомлюються під час першого заняття, а щодо особливостей оцінювання кожного ОК можуть дізнатися з силабусів ОК. У звіті про самооцінювання зазначено, що у ХГПА щосеместрово здійснюється ректорський контроль якості досягнення результатів навчання, хоча під час відеозустрічі зі здобувачами ЕГ не було отримано інформації щодо чіткої процедури того, як відбувався даний контроль та не зовсім зрозумілою є процедура вибору ОК, яка підпадає під даний вид контролю. Згідно з Положенням про організацію та проведення анкетування «Освітній процес очима здобувачів вищої освіти» <http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/anketuvannya.pdf> здобувачі мають можливість висловити власну думку щодо проблем організації та ведення освітнього процесу. Це підтверджує аналітична довідка щодо відповідності якості освітньої діяльності запитам здобувачів 2022-2023 р.н., оприлюднена на офіційному вебсайті ХГПА.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Згідно зі Стандартом вищої освіти за спеціальністю 032 «Історія та археологія» другого (магістерського) освітнього рівня атестація здобувачів ОПП «Історія та археологія» здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Підготовка та захист кваліфікаційної роботи спрямовано на досягнення ПРН1, ПРН2, ПРН4, ПРН6, ПРН7, ПРН8. Формування тематики кваліфікаційних робіт та наукових керівників здійснюється у другому семестрі та обговорюється і затверджується на засіданні кафедри (<https://drive.google.com/file/d/1kDcUmwhd9MXyaogCWsXGRAaK-etdOIdK/view>). Вимоги до магістерської роботи визначаються Положенням про випускню кваліфікаційну роботу (http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/pologennya_vkrs.pdf). Положення про порядок перевірки наукових, навчально-методичних, дисертаційних, магістерських та інших робіт на наявність плагіату (http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/pologennya_plagiat.pdf) чітко прописує механізм перевірки магістерських робіт на академічний плагіат у ХГПА. Зокрема перевірка здійснюється за 14 днів до попереднього захисту й довідка про перевірку є обов'язковим документом для допущення до захисту. На ОПП «Історія та археологія» розроблені й розміщені у вільному доступі на сторінці кафедри історії та суспільно-економічних дисциплін ґрунтовні «Методичні настанови щодо підготовки та оформлення кваліфікаційної роботи магістра» (http://repository.khpa.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/2974/1/%d0%9c%d0%bo%d0%b3%d1%96%d1%81%d1%82%d0%b5%d1%80%d1%81%d1%8c%d0%ba%d0%bo_%d1%80%d0%be%d0%b1%d0%be%d1%82%d0%bo_%d1%96%d1%81%d1%82%d0%be%d1%80%d1%96%d1%8f_%d1%82%d0%bo_%d0%bo%d1%80%d1%85%d0%b5%d0%be%d0%bb%d0%be%d0%b3%d1%96%d1%8f.pdf). Склад та робота Атестаційної комісії затверджується наказом ректора ХГПА та регулюється Положенням про створення та організацію роботи Екзаменаційної (атестаційної) комісії (<http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/ekzamenaciyna.pdf>).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Проведення контрольних заходів у ХГПА регламентується Положенням про організацію освітнього процесу (<http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/osvitni%20proces.pdf>), Положенням про випускню кваліфікаційну роботу (http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/pologennya_vkrs.pdf) та Порядком оцінювання здобутих компетентностей здобувачів вищої освіти відповідно до вимог кредитної трансферно-накопичувальної системи організації освітнього процесу (http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/pologennya_ocinuvannya.pdf). Усі вони перебувають у відкритому доступі на офіційному вебсайті ХГПА. Документи передбачають чіткі процедури проведення проміжного, поточного та підсумкового контролю. Питання врегулювання конфліктних ситуацій у ХГПА регулюється Інструкцією щодо врегулювання конфліктних ситуацій в освітньому середовищі (http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/instrukciya_konflikt.pdf). Щодо процедури оскарження результатів навчання, то вона регулюється Положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю знань студентів (<http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/osvitni%20proces.pdf>). Для розв'язання спірних питань, які виникли під час проведення семестрового контролю, і розгляду апеляції

здобувачів з метою захисту прав осіб щодо оскарження оцінки з дисципліни на факультеті ХГПА створюється апеляційна комісія. Вона обирається Вченою радою факультету та затверджується наказом ректора ХГПА за поданням декана факультету у випадку надходження письмової заяви від здобувача щодо оскарження результатів контрольних заходів. Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу (<http://www.hgra.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/osvitni%20proces.pdf>) здобувачу надається можливість повторного перескладання дисципліни (але не більше 2 разів, перший – викладачеві, другий – комісії) згідно з затвердженим кафедрою графіка. Під час робочих відеозустрічей з НПП та здобувачами ЕГ переконалася, що випадків конфліктних ситуацій на ОПП «Історія та археологія» не виникало.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Питання академічної доброчесності у ХГПА регулюється Кодексом академічної доброчесності (https://drive.google.com/file/d/15n2eYCGfvg194GPEJjR9hE_toukA5XcY/view), в якому чітко прописані норми професійної етики та академічної доброчесності для НПП і здобувачів. Однією з традицій ХГПА є проведення «Тижня академічної доброчесності». Основним органом, який регулює дотримання принципів академічної доброчесності у ХГПА є Комісія з питань етики та академічної доброчесності, робота якої визначається відповідним положенням (http://www.hgra.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/pologennya_etyka.pdf). У ХГПА з метою запобігання, поширення та виявлення плагіату в наукових, навчально- і науково-методичних роботах НПП та здобувачів розроблено Положення про порядок перевірки наукових, науково-методичних, дисертаційних, магістерських та інших робіт на наявність плагіату (http://www.hgra.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/pologennya_plagiat.pdf). У Методичних настановах щодо підготовки та оформлення кваліфікаційної роботи магістра за спеціальністю 032 «Історія та археологія» окремий розділ присвячений питанням академічної доброчесності. Під час акредитаційної експертизи ЕГ було встановлено, що всі НПП та здобувачі ОПП «Історія та археологія» мають доступ до безплатної перевірки робіт за допомогою ліцензованого програмного забезпечення Unicheck, оскільки ХГПА було укладено договір про співпрацю з ТОВ «Антиплагіат» (<https://drive.google.com/file/d/1VTN92e8M2zOaTEw4D4KFJ-Edoo-EgraJ/view>) щодо перевірки текстів на наявність академічного плагіату (завантажений в систему НА). Гарант ОПП під час акредитаційної експертизи неодноразово наголошував ЕГ, що у ХГПА нульова толерантність до академічного плагіату. На ОПП «Історія та археологія» випадків порушення академічної доброчесності виявлено не було. Під час робочої відеозустрічі з ЕГ здобувачі ОПП продемонстрували обізнаність у питаннях політики академічної доброчесності у ХГПА.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

У ХГПА сформовані дієві механізми попередження та недопущення конфліктних ситуацій та порушення академічної доброчесності. Здобувачі ОПП «Історія та археологія» добре ознайомлені з критеріями оцінювання знань та процедурою захисту кваліфікаційних робіт, мають можливість безплатно перевіряти свої наукові роботи на унікальність. На даній ОПП відсутні випадки конфлікту інтересів та академічної недоброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Рекомендовано удосконалити зміст силабусів, зазначити критерії оцінювання та чіткий розподіл балів не за темами, а за видами робіт та надати приклад екзаменаційного білета. Задля більш об'єктивного оцінювання здобувачів, рекомендовано запровадити єдину онлайн платформу, яка надасть можливість чітко та якісно проводити контрольні заходи під час дистанційного освітнього процесу.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Наявні форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів дозволяють встановити досягнення результатів навчання на ОПП «Історія та археологія». Визначені чіткі та зрозумілі для здобувачів правила проведення контрольних заходів, забезпечують об'єктивність екзаменаторів та запобігають виникненню конфліктних ситуацій. Рекомендації щодо вдосконалення змісту силабусів та запровадження єдиної онлайн платформи для проведення контрольних заходів під час дистанційного навчання – це не показник наявності системних недоліків, а спосіб покращити та вдосконалити функціонування даної ОПП, що дає підстави встановити рівень відповідності Критерію 5 В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз кадрового складу за даними таблиці 2 відомостей про самооцінювання засвідчив належний рівень відповідності академічної та професійної кваліфікації НПП тим ОК, які вони викладають на ОПП «Історія та археологія». НПП, залучені до реалізації ОПП, мають наукові ступені доктора наук (Г.Фінін, В.Олянич, О.Борисова, В.Калініченко, М.Роганова) та кандидата наук (В.Квітковський, В.Яценко, І.Табачник, Г.Свистун, Г.Бондаренко, Д.Руднік, С.Васильєв, Е.Хряпін). Усі вони систематично проходять підвищення кваліфікації та стажування, але не усі з них мають вчене звання та публікації у наукометричних базах даних, зокрема, Scopus та WOS. Рішення про залучення викладачів до ОПП приймається кафедрою після обговорення пропонування курсів на засіданнях та з врахуванням думки гаранта ОПП. Під час робочих відеозустрічей зі здобувачами та стейкхолдерами ЕГ було підтверджено належний професіоналізм та фаховість НПП ОПП «Історія та археологія».

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного добору викладачів у ХГПА регулюється Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та керівників структурних підрозділів КЗ ХГПА (<http://www.hgra.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/konkurs/konkursny-vidbir.pdf>). Процедура конкурсного добору НПП враховує моніторинг якісного забезпечення викладання НПП, пункти ліцензійних умов, базову освіту, наукові ступені, підвищення кваліфікації. Зокрема, відповідно до п. 2.2. даного порядку, посади науково-педагогічних працівників можуть займати особи, які вільно володіють державною мовою, мають науковий ступінь та/або вчене звання до профілю викладання. Головною метою конкурсного добору є відбір НПП, які за своїми якостями найбільше відповідають установленим критеріям. Водночас у документі чітко не прописані вимоги (стаж, к-сть публікацій тощо) до осіб, які претендують на вакантні посади НПП. До складу Конкурсної комісії не входять представники здобувачів. До процедур конкурсного добору вони залучаються уже у складі Вченої ради ХГПА. ЕГ рекомендує розглянути можливість включення до складу Конкурсної комісії представника здобувачів та враховувати результати опитування та відгуків здобувачів ОПП при проведенні конкурсного добору на заміщення вакантних посад НПП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Під час акредитаційної експертизи ЕГ було встановлено, що роботодавці неодноразово долучалися до обговорення та реалізації ОПП «Історія та археологія». Співпраця із роботодавцями регулюється Положенням про стейкхолдерів освітніх програм (http://www.hgra.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/pologennya_staykholder.pdf). Згідно з ним роботодавці активно беруть участь в обговоренні ОПП, або окремих її ОК, та є керівниками практики від установ, які є базами практики, про що свідчать рецензії, відгуки та двосторонні угоди про співпрацю з установами Харкова та регіону, що представляють галузі майбутньої професійної діяльності здобувачів (<http://surl.li/kveqo>). Наприклад, старший науковий співробітник Харківського історичного музею С.Дейнеко надав рекомендації щодо збільшення практичної складової фондової роботи, паспортизації предметів. За допомогою підрозділу сприяння працевлаштуванню випускників для вдосконалення освітніх послуг проводиться анкетування стейкхолдерів для (https://docs.google.com/forms/d/1IZDYdIM7Fwcy9XNnPwiCW9xZhY_xEV14mqYpEaPeiPs/viewform?edit_requested=true). Також двосторонній взаємодії сприяє електронна сторінка на сторінці кафедри «Для роботодавців і партнерів» (<https://office.naqa.gov.ua/cda9cfb7-b5b0-40e0-9fe8-17fcea563ea9>).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Під час відкритої відеозустрічі та робочої відеозустрічі зі стейкхолдерами ЕГ було встановлено, що роботодавці беруть активну участь в освітньому процесі та залучаються до проведення аудиторних занять в дистанційному режимі. Для

здобувачів ОПП «Історія та археологія» лекційні заняття проводили професіонали-практики. Зокрема, співробітник ОКЗ НМЦОКС ХОР В.Кодола провів лекцію «Охорона та збереження пам'яток історії та культури на Харківщині», а завідувача кафедри міжнародних відносин ХНУ імені В.Н. Каразіна проф. Д.Миколенко лекцію на тему «Міжнародні відносини в епоху імперіалізму». Також роботодавці активно залучені до зовнішнього рецензування кваліфікаційних робіт. Варто відзначити, що НПП кафедри крім наукової роботи - є активними практиками. Зокрема, гарант ОПП та керівник музейно-археологічної практики В.Квітковський має практичний досвід у проведенні археологічних досліджень та музейній обробці археологічних колекцій. С.Васильєв, який забезпечує викладання ОК «Нормативно-правове регулювання у сфері вищої освіти» є практиком юрист та співзасновником громадської організації «Кліо».

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

За результатами акредитаційної експертизи ЕГ було встановлено, що серед актуальних завдань ХГПА є підтримка та стимулювання професійного розвитку НПП. Згідно з Програмою сприяння професійного розвитку науково-педагогічних та педагогічних працівників Академії (http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/programa_rozvytku.pdf) професійний розвиток працівників є необхідною та обов'язковою умовою і засобом успішного виконання посадових обов'язків НПП та педагогічних працівників, атестації та обрання на посаду. Для отримання нових знань зі спеціальності, вдосконалення актуальних, фахових компетентностей, для апробації результатів наукових досліджень НПП постійно підвищують власну кваліфікацію у ЗВО України та за кордоном. Зокрема Г.Фінін взяв участь у стажуванні «Вдосконалення методики викладання філософії та суспільних наук», О.Борисова у воркшопі за програмою Еразмус+ напрям Жана Моне «Відбудова потенціалу Європейських студій на українських територіях, що постраждали від конфлікту: осмислюючи виклики та генеруючи рішення». Результати стажування та підвищення кваліфікації у ХГПА регулюється Положенням щодо організації та визнання результатів підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників Академії (<http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/pologennya-staguvannya.pdf>). Після кожного підвищення кваліфікації результати прослуховуються та затверджуються на засіданні кафедри історії та суспільно-економічних дисциплін. З метою підвищення професійної роботи НПП, підвищення мотивації, у ХГПА створено систему об'єктивного аналізу якості кадрового забезпечення освіти та запроваджена система рейтингування НПП відповідно до Положення про визначення рейтингу діяльності науково-педагогічних, педагогічних працівників із результатами навчально-методичної, наукової, виховної та організаційної робіт (<http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/pologennya-reyting.pdf>). Також до матеріальної підтримки НПП активно долучена профспілка ХГПА, членами якої не є лише три НПП Академії.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У ХГПА реалізовується низка заходів для стимулювання розвитку викладацької майстерності та вдосконалення фаховості НПП, в тому числі й на ОПП «Історія та археологія». Результати наукової, навчально-методичної, виховної та організаційної діяльності узагальнюються наприкінці кожного року. Згідно з Положенням про визначення рейтингу діяльності науково-педагогічних та педагогічних працівників (<http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/pologennya-reyting.pdf>) результати рейтингового оцінювання застосовуються під час прийняття рішень стосовно подання на нагородження, морального та матеріального заохочення кращих НПП та кафедр ХГПА, конкурсного відбору на заміщення вакантних посад НПП. Загалом критерії оцінювання у положенні є чіткими та зрозумілими. Нематеріальне заохочення НПП проводиться шляхом нагородження відзнаками за досягнення вагомих успіхів у науково-дослідній роботі зі студентською молоддю, за високі позиції у рейтинговому списку, активну роботу, досягнення у науці. У ХГПА передбачено преміювання НПП та відзначення грамотами і подяками. Серед НПП ОПП «Історія та археологія» були нагороджені Е.Хряпін, В.Квітковський, Г.Фінін, Н.Галушко та В.Яценко (<https://sites.google.com/view/kafedra-soc-hgpa/%D0%BD%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D1%96-%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8?authuser=0>).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

У ХГПА належним чином створені умови для професійного розвитку та вдосконалення знань і компетентностей НПП. Фахова підготовка та постійне професійне вдосконалення НПП впливає на їх матеріальне та моральне заохочення. Відбувається залучення роботодавців до участі в освітньому процесі за ОПП на взаємовигідних умовах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

ЕГ рекомендує прописати в нормативних документах чіткі критерії до претендентів на посади НПП у ХГПА та термінів укладання угоди трудового договору з ними на 1,3 чи 5 років. До Конкурсної комісії не входить представник здобувачів. Рекомендовано включити представника здобувачів до Конкурсної комісії та розглянути можливість врахування результатів опитування та відгуків здобувачів ОПП при проведенні конкурсного добору на заміщення вакантних посад НПП. Рекомендовано й надалі розвивати практику залучення до проведення аудиторних занять істориків-практиків та роботодавців фахівців галузі. Рекомендовано НПП даної ОПП активніше долучатися до міжнародних наукових проєктів та грантів.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

У ХГПА належним чином створені умови для професійного розвитку та вдосконалення знань і компетентностей НПП. Кадрове забезпечення ОПП «Історія та археологія» дозволяє досягати заявлених цілей та ПРН. На ОПП присутня практика залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, представників роботодавців. Враховуючи часткову узгодженість критерію 6.2, а саме відсутність чітких критеріїв до претендентів на різні посади НПП (викладач, ст.викладач, доцент, професор), терміну укладання з ними трудового договору та не входження до Конкурсної комісії представника здобувачів, ЕГ встановлює відповідність Критерію 6 на рівні В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ під час акредитаційної експертизи мала змогу переконатись, що матеріально-технічна та фінансова база ХГПА цілком забезпечують необхідні умови для досягнення визначених в ОПП «Історія та археологія» ПРН. ХГПА є комунальним закладом, тому матеріально фінансується коштами місцевої влади. Бібліотека, навчальні корпуси та гуртожиток забезпечені безплатною мережею Wi-Fi (в сховищі бездротовий інтернет теж наявний). Навчальні аудиторії забезпечені необхідним мультимедійним обладнанням. У ХГПА наявні також комп'ютерна, актова та конференц-зали. Здобувачі ОПП мають безплатний доступ до бібліотеки та науково-метричних баз. Також до їх послуг доступні спортивна та тренажерна зали, волейбольний та футбольний майданчики. До початку повномасштабної війни у ХГПА також функціонувала їдальня та буфет. В гуртожитку ЗВО наявна окрема, належним чином облаштована, кімната для відпочинку. Під час огляду матеріально-технічної бази ХГПА гарант ОПП повідомив, що наразі в гуртожитку проживають ВПО. Проте за студентами зарезервовано половину від наявних місць для проживання. Одна зі здобувачок даної ОПП підтвердила, що вона наразі проживає в гуртожитку. Для навчальних потреб ОПП «Історія та археологія» облаштований навчально-практичний кабінет з археології, в якому здобувачі мають можливість опанувати окремі навички роботи з обробки археологічного матеріалу. Кабінет укомплектований необхідним навчальним обладнанням: мікроскопом, інструментами для вимірювань, триноюю, міліметрами, нівелірами. Також в наявності є намети та спальники, які можуть використовуватись здобувачами під час проведення археологічної практики. Також свій запит щодо долучення до різноманітних активностей здобувачі можуть задовольнити в Молодіжному хабі, що знаходиться в гуртожитку ХГПА (https://www.instagram.com/khgpa_hub/), або приєднатись до активної волонтерської діяльності, якою наразі займаються представники Академії. Відзначимо, що в умовах повномасштабної війни корпуси та гуртожиток ХГПА постраждали внаслідок ворожих обстрілів, проте доволі швидко були належним чином відновлені для забезпечення безперервності освітнього процесу.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

НПП та здобувачі мають вільний доступ до інформаційних ресурсів бібліотеки ХГПА, в тому числі й на період дистанційного навчання (<https://biblhgra.jimdofree.com>). На сторінці бібліотеки знаходиться посилання на цифровий репозиторій в якому розміщені наукові та методичні праці НПП та здобувачів ЗВО. Директорка бібліотеки повідомила, що НПП та здобувачі мають доступ до наукометричних баз Scopus та Web of Science. Також створена детальна презентація з користування ними. Бібліотека періодично проводить зустрічі та семінари на яких її працівники розповідають учасникам про ресурси та послуги, які надає бібліотека, або ж надають іншу корисну інформацію, наприклад, щодо правил оформлення посилань. Усі матеріали подібних семінарів надалі розміщуються в розділі «Ресурси» на сторінці бібліотеки (<http://surl.li/kocth>). Під час дистанційного навчання всі учасники освітнього процесу можуть звернутись до працівників бібліотеки за консультацією телефоном, або

електронною поштою. ЕГ встановила, що фахові періодичні видання з історії впродовж останніх двох років через брак коштів у ХГПА не передплачуються. Водночас на сторінці бібліотеки є презентації з науково-періодичними фаховими виданнями, які можуть стати в пригоді НПП та здобувачам. Під час робочої відеозустрічі ЕГ зі здобувачами стало відомо, що інформацію про можливість долучення до різноманітних наукових заходів здобувачі отримують від своїх наукових керівників, інших НПП, зі сторінки кафедри, інформаційних листів, які поширюють для них в месенджерах. Також вони згадали про Відділ міжнародних зв'язків та академічної мобільності як джерело отримання інформації про можливості долучення до окремих міжнародних програм та академічних обмінів. Гарант ОПП повідомив ЕГ, що двічі на рік у ХГПА відбуваються наукові конференції на яких здобувачі мають можливість здійснити апробацію власних наукових досліджень. Також на жовтень планується проведення кафедральної конференції для здобувачів освітнього рівня бакалавр та магістр з відповідним випуском електронного збірника тез. Проректор з наукової роботи І.Степанець повідомив ЕГ, що ХГПА працює над проведенням спільних наукових конференцій з іншими ЗВО України. Здобувачі ОПП «Історія та археологія» в цілому обізнані з можливостями апробації власних наукових досліджень. Водночас ЕГ констатує, що в ХГПА немає студентського періодичного наукового видання з історії, де здобувачі мали б змогу безплатно апробувати власні наукові дослідження на регулярній основі.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

ЕГ під час акредитаційної експертизи мала можливість пересвідчитись, що освітнє середовище в ХГПА є безпечним для життя та здоров'я здобувачів. В Академії існує повноцінна нормативна база, що забезпечує створення безпечного простору, як фізичного, так і ментального. Зокрема це Кодекс безпечного освітнього середовища (<https://cutt.ly/FwntuRhN>) та Положення про створення безпечного освітнього середовища та попередження і протидії булінгу (цькуванню) в академії (<https://cutt.ly/owntiwEK>). ЕГ під час огляду матеріально-технічної бази ХГПА переконалася у наявності в корпусах табличок та планів з напрямками евакуації, вогнегасників. У гуртожитку обладнаний медпункт. Також ЕГ було продемонстровано декілька кімнат – «Пунктів незламності». Обладнане в гуртожитку укриття, що знаходиться в підвальному приміщенні, не відповідає усім сучасним вимогам техніки безпеки. До початку повномасштабної війни в гуртожитку також існувала дитяча кімната, де здобувачі, а також НПП мали можливість залишити власних дітей під наглядом впродовж дня. Під час робочої відеозустрічі представниця підрозділу з техніки безпеки та охорони праці Т.Яговцова повідомила ЕГ, що в ХГПА є посада інженера з охорони праці, а також періодично проводяться відповідні інструктажі. В умовах повномасштабної війни в навчальному корпусі ХГПА належним чином обладнане укриття на випадок повітряної тривоги. Воно оснащено необхідним меблюванням, телевізором, запасним виходом, а також декількома спальними місцями. У ХГПА працює Соціально-психологічна служба. Вона має власне Положення (<http://surl.li/ddbfi>) та в умовах дистанційного навчання продовжує консультувати здобувачів. Також під час робочої відеозустрічі з представниками допоміжних структурних підрозділів, практичний психолог повідомив ЕГ, що у ХГПА безперервно проходять відкриті тренінги з емоційної стійкості. Представниця Лабораторії психологічного благополуччя особистості підтвердила ЕГ, що здобувачі ХГПА активно звертаються для отримання особистої допомоги/консультації. Також Лабораторія, за потреби, надає необхідну літературу та матеріали для саморозвитку. Здобувачі можуть ознайомитись із профілями її фахівців та звернутись до когось з них з конкретним запитом. Здобувачі повідомили ЕГ, що раніше кабінет психолога працював у гуртожитку, і під час офлайн навчання куратор організовував окремі зустрічі з психологом Академії для групи, якою опікувався. Під час робочої відеозустрічі ЕГ в рамках акредитаційної експертизи, ректорка ХГПА Г.Пономарьова зазначила, що очолюваний нею навчальний заклад увійшов до переліку установ, в яких буде відбуватись додаткове облаштування бомбосховищ. Також відзначимо, що під час часткової окупації Харківщини ХГПА евакуювала та розмістила здобувачів Балаклійського коледжу, який є структурним підрозділом даного ЗВО.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Комунікація між здобувачами ОПП «Історія та археологія» та викладачами/адміністрацією ХГПА відбувається переважно на особистісному рівні. НПП надають дистанційні індивідуальні консультації, розклад яких розміщено на офіційному вебсайті ХГПА (<http://surl.li/lknei>). У навчальних корпусах наявні інформаційні дошки з розкладом навчального процесу. Під час робочої відеозустрічі зі здобувачами ЕГ дізналася, що основну інформацію про можливість взяти участь в наукових конференціях, публікаціях, стажуваннях вони дізнаються від НПП. Також про певні можливості їм повідомляють за допомогою надсилання інформаційних листів до чатів груп в соціальних мережах. Ще одним джерелом отримання актуальної інформації були названі вебсайт ХГПА та сторінка Відділу міжнародних зв'язків та академічної мобільності (<http://surl.li/svos>). Керівниця даного відділу Ю.Дьоміна підтвердила, що кожен факультет має відповідальних координаторів за цим напрямком. На даній ОПП таким координатором є гарант. Також існує група в Telegram, де розміщується інформація про актуальні можливості долучитись до міжнародних академічних обмінів. У разі потреби здобувачам надаються індивідуальні консультації (наразі за допомогою платформи Zoom). Зазначено було й про проведення інформаційних Еразмус днів. На ОПП «Історія та археологія» наразі відсутні випадки стажування/навчання здобувачів в іноземних ЗВО. Проте один зі здобувачів підтвердив, що вже двічі брав участь в модулі Жана Моне. Також під час робочих відеозустрічей ЕГ дізналася, що перед початком повномасштабної війни четверо здобувачів даної ОПП подавались на програми обміну в Чехію та Казахстан, проте війна змінила їх плани. Також у ХГПА існує Підрозділ сприяння працевлаштуванню випускників (<http://surl.li/wmit>). ЕГ було повідомлено, що інформація про наявність вакантних посад періодично поступає в деканат, звідки надалі передається відповідним структурним підрозділам та

повідомляється здобувачам. Під час робочої відеозустрічі з керівництвом та менеджментом ХГПА ЕГ мала змогу дізнатись, що двоє здобувачок ОПП були премійовані за особливі досягнення. Також у ХГПА існує практика надання здобувачам за потреби матеріальної допомоги. Для цього їм потрібно написати заяву до профкому. Наприклад, одна зі здобувачок отримала кошти на забезпечення власних побутових потреб, адже є переселенкою з Луганської області, де відбувались активні бойові дії. Ще один здобувач отримав у ХГПА кошти для проходження лікування. Загалом ЕГ під час акредитаційної експертизи мала можливість переконатись в тому, що ХГПА в цілому надає належну організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку власним здобувачам.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Питання створення умов для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами у ХГПА регламентуються Положенням про організацію інклюзивної освіти осіб з особливими освітніми потребами (http://www.hgra.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/pologennya_suprovid.pdf). Дане положення передбачає забезпечення особам з інвалідністю доступу до здобуття повної вищої освіти в ХГПА без дискримінації та разом з іншими, що є важливою умовою підвищення їхньої професійної кваліфікації та забезпечення конкурентоспроможності на ринку праці. Адміністрація ХГПА забезпечує створення інклюзивного освітнього середовища у ХГПА та враховує необхідність формування основних його компонентів: фізичного простору закладу освіти, що включає передусім доступність усієї інфраструктури ЗВО; освітнього (діяльнісного) простору, що включає умовне зонування території за видами діяльності (організацію осередків діяльності різного спрямування: освітньої, практичної, професійної, спортивної, мистецької, дозвілля тощо), забезпечення необхідними навчальними матеріалами та відповідними меблями, устаткуванням, засобами; соціального середовища – створення умов для ефективної взаємодії усіх учасників освітнього процесу з урахуванням їх індивідуальних особливостей. Під час огляду матеріально-технічної бази ХГПА ЕГ мала змогу переконатись, що другий навчальний корпус облаштований пандусами та кнопкою виклику чергового, а також має написи шрифтом Брайля. Аналогічна кнопка розташована і в першому навчальному корпусі. Гарант ОПП повідомив, що саме другий корпус є більш облаштованим для проведення занять для груп, в яких навчаються особи з особливими освітніми потребами. Також в даному корпусі є інклюзивна вбиральня, жовта стрічка, що позначає межі сходинок та необхідні наліпки, що скеровують людей з маломобільних верств населення під час переміщення корпусом. Водночас у корпусах відсутні ліфти, що пояснюється невеликою кількістю поверхів навчальних будівель. Опікується особами з особливими освітніми потребами й Соціально-психологічна служба ХГПА (<https://cutt.ly/rwbalOWv>). На базі кафедри спеціальної педагогіки і психології та інклюзивної освіти існує лабораторія спеціального та інклюзивного навчання (<http://surl.li/lkoex>), що проводить онлайн-зустрічі та спеціальні заходи для популяризації культури інклюзії в ЗВО. Здобувачі з особливими освітніми потребами на ОПП «Історія та археологія» наразі не навчаються. Проте, на думку ЕГ, необхідні умови для цього у ХГПА створені.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ХГПА діє низка нормативних документів, що визначають процедури вирішення конфліктних ситуацій під час освітнього процесу: Положення про створення безпечного освітнього середовища та попередження і протидії булінгу (цькуванню) в академії, Кодекс безпечного освітнього середовища, Інструкція щодо врегулювання конфліктних ситуацій в освітньому процесі, Положення про функціонування в академії «Скриньки довіри» та «Телефону довіри». Усі вони розміщені на офіційному вебсайті Академії (<http://surl.li/koxqy>). У ХГПА діє «Телефон довіри» та «Скринька довіри», яка розміщена в одному із навчальних корпусів. Здобувачі ОПП підтвердили своє ознайомлення з можливістю користуватися цими інструментами у випадку виникнення конфліктних ситуацій. Також за інформацією отриманою зі звіту про самооцінювання та під час робочої відеозустрічі з адміністрацією та гарантом ОПП, ЕГ дізналась, що в ХГПА проводяться регулярні опитування. Їх графік розміщено на офіційному вебсайті ХГПА (<http://surl.li/luiir>). За словами представниці соціально-психологічної служби після проведення опитувань їх результати спрямовуються на відповідні структурні підрозділи ХГПА для прийняття необхідних рішень щодо вдосконалення освітнього процесу. Водночас ЕГ має певні сумніви щодо якісної складової даного опитування. Наприклад, ЕГ помітила, що на вебсайті розміщені результати опитування щодо оцінки якості проведення лекційних та семінарських занять лише однієї викладачки (<http://surl.li/koxqy>). Під час робочої відеозустрічі зі здобувачами ЕГ не змогла отримати від них детальної інформації про терміни та зміст проведених опитувань. Правда, одна зі здобувачок згадала про опитування щодо безпечного простору під час відеозустрічі в Zoom. Керівниця підрозділу з питань запобігання та виявлення корупції, а також Голова Комісії з питань етики і академічної доброчесності повідомили, що у випадку виникнення конфліктної ситуації, анонімна скарга про виявлення правопорушення надходить до ректора, яка формує відповідну комісію для її розгляду. Водночас здобувачі під час робочої відеозустрічі з ЕГ продемонстрували свою необізнаність з процедурами, описаними у відповідній «Інструкції, щодо врегулювання конфліктних ситуацій в освітньому процесі». У межах ОПП, що акредитується, проблемних ситуацій ЕГ не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Фінансові та матеріально-технічні умови у ХГПА забезпечують досягнення визначених ОПП «Історія та археологія» цілей та ПРН. У ХГПА створені необхідні умови для забезпечення навчання людей з особливими освітніми потребами. Також ЕГ виділяє як сильну сторону по даному критерію наявність потужної бази психологічної підтримки, яку можуть отримати здобувачі та НПП шляхом звернення до відповідних структурних підрозділів. Позитивною стороною також є швидке відновлення ХГПА тих пошкоджень, які були завдані ЗВО під час російських обстрілів, а також турбота про облаштування належного укриття та пунктів незламності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

У ХГПА відсутнє студентське наукове видання з історії, де здобувачі ОПП «Історія та археологія» мали б змогу безплатно публікувати свої статті на регулярній основі. Рекомендуємо, за можливості, працювати в напрямку його створення. Рекомендуємо активізувати роботу з інформування здобувачів ОПП про наявні у ХГПА інструкції з вирішення конфліктних ситуацій. Рекомендовано приділити більш ретельну увагу та забезпечити активне долучення кафедри, що забезпечує навчання на даній ОПП, до розробки змісту та проведення опитування щодо задоволеності здобувачів освітнім процесом. Адже наразі цим займається соціально-психологічна служба, яка лише передає стандартизовані готові аналітичні записки до розгляду НПП та адміністрації.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Належний рівень матеріально-технічного забезпечення у ХГПА загалом дає можливість задовольнити інтереси та потреби здобувачів ОПП «Історія та археологія». Проте виявлені окремі слабкі сторони, які не є суттєвими, та сформовані рекомендації дають ЕГ підстави встановити відповідність ОПП даному критерію за рівнем В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОПП «Історія та археологія» у ХГПА регламентуються чинним законодавством та внутрішніми нормативними положеннями ЗВО, а саме: Положенням про розроблення та оформлення освітньо-професійної програми (http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/opp/pologennya_opp.pdf), Положенням про організацію освітнього процесу (<http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/osvitni%20proces.pdf>) та Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/yakyst/pologennya-systema.pdf>). У ХГПА за координатію функцій із внутрішнього забезпечення якості відповідає Підрозділ із забезпечення якості освіти. Саме він забезпечує адміністративне керівництво та підтримку забезпечення якості освіти на всіх рівнях академії. Згідно з Положенням про підрозділ із забезпечення якості освіти (http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/yakyst/pologennya_yakist.pdf) він являє собою сукупність дійових осіб, що забезпечують якість освітньої діяльності та якість вищої освіти у ЗВО за допомогою реалізації покладених на них функцій. Це під час робочої відеозустрічі з ЕГ підтвердила керівник даного підрозділу Л.Петриченко. З метою забезпечення якості освіти підрозділ активно взаємодіє з іншими структурними підрозділами ХГПА, органами студентського самоврядування та стейкхолдерами. Взаємодія підрозділу із зазначеними структурами здійснюється шляхом надання письмових та усних рекомендацій щодо підвищення якості вищої освіти, надання відповідей на запити, розробки та впровадження спільних проєктів з підрозділами ХГПА щодо покращення якості вищої освіти. Згідно з Положенням про Гаранта освітньої програми (http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/opp/pologennya_garant.pdf) гарант ОПП несе відповідальність за якість її реалізації на всіх етапах. Перегляд ОПП у ХГПА відбувається за результатами її моніторингу на локальному та загальноакадемічному рівнях один раз на рік. Відповідальність за організацію та проведення локального моніторингу покладається на гаранта. Організація та здійснення загальноакадемічного моніторингу покладається на гарантів та підрозділ забезпечення якості освіти. ЕГ встановлено, що на ОПП «Історія та археологія» дотримуються визначених у ХГПА процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОПП, до яких мають можливість долучитися усі зацікавлені сторони. Крайній перегляд ОПП «Історія та археологія» відбувся у квітні 2023 р.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

У ХГПА сформована та діє практика залучення здобувачів до процесів періодичного перегляду ОПП «Історія та археологія». Зокрема здобувачка Л.Кашуба є представницею здобувачів у проектній групі ОПП. Здобувачі також беруть участь у регулярних опитуваннях щодо оцінювання якості освітнього процесу, які у ХГПА регулюються «Положенням про організацію і проведення анкетування «Освітній процес очима студентів» (<http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/anketuvannya.pdf>) та Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<http://www.hgpa.kharkov.com/wpcontent/uploads/2019/normatyvni/yakyst/pologennya-systema.pdf>). Результати таких опитувань оприлюднюються на офіційному вебсайті ХГПА (<https://sites.google.com/view/kafedra-soc-hgpa/%D0%B3%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%Bo/%D1%81%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%Bo%D0%BC/%D0%BE%D0%BF%D0%B8%D1%82%D1%83%D0%B2%D0%Bo%D0%BD%D0%BD%D1%8F>). Пропозиції здобувачів щодо удосконалення ОПП «Історія та археологія» також формуються під час освітнього процесу шляхом їх спілкування з гарантом та НПП. Під час крайнього перегляду ОПП були враховані наступні пропозиції здобувачів: до ОПП були внесені ОК «Політика збереження історичної пам'яті», «Археологія та історія Сходу України», а науково-дослідна практика була перенесена з першого на 2 семестр навчання. Згідно з Положенням про студентське самоврядування (http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/vyhovna/pologennya_samovyraduvannya.pdf) представники студентського самоврядування беруть участь у заходах (процесах) щодо забезпечення якості освіти та делегують своїх представників до робочих органів ХГПА (Вченої ради факультету і Вченої ради академії), де мають право вносити пропозиції щодо змісту навчальних планів і освітніх програм. Тим самим представники студентського самоврядування активно долучаються до процедур моніторингу та перегляду ОПП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

У ХГПА співпраця з роботодавцями регламентується Положенням про стейкхолдерів освітніх програм (http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/pologennya_staykholder.pdf). Згідно з документом стейкхолдери на інституційному рівні ХГПА мають право впливати на процес надання якісної освіти та забезпечення сприятливих умов навчання, а на рівні факультету – впливати на розробку, систематичний контроль, періодичне ознайомлення з освітніми програмами та їх змістом. ЕГ під час акредитаційної експертизи переконалася у тому, що у ХГПА практикують такі інституційні форми залучення стейкхолдерів, як спільне проведення науково- і навчально-методичних конференцій, семінарів, укладання угод про співпрацю, підвищення кваліфікації тощо. До процесу крайнього перегляду ОПП «Історія та археологія» були залучені представники наукових закладів, музеїв, закладів освіти, науково-педагогічні працівники Харківщини. Це підтвердила робоча відеозустріч ЕГ з роботодавцями. Серед основних стейкхолдерів ОПП «Історія та археологія» у ХГПА можна назвати Північно-Східний відділ Українського інституту національної пам'яті, Художньо-меморіальний музей І. Ю. Репіна, Харківський історичний музей ім. М. Ф. Сумцова. Зокрема, директорка КЗ «Художньо-меморіальний музей І. Ю. Репіна» Харківської обласної ради С.Бучаста рекомендувала включити до ОПП окремий ОК або модуль з музейної археології, д.і.н., завідувач кафедри історії України ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» О.Набока запропонував викласти ОК «Глобальні процеси та історія сьогодення» у новій редакції «Глобальні проблеми та історія сьогодення». Водночас до складу проектної групи даної ОПП не входить представник роботодавців.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

На ОПП «Історія та археологія» випускників ще не було. Водночас у ХГПА сформований механізм збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників. Цим займається підрозділ сприяння працевлаштуванню випускників. Згідно з Положенням Підрозділу (<http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/pracevlashtuvannya.pdf>) він здійснює моніторинг працевлаштування випускників, відстежує їх кар'єрне зростання та інформує про вакантні місця, що відповідають їх кваліфікації (спеціальності). На рівні ОПП «Історія та археологія» інформацію про кар'єрний шлях випускників планує відстежувати гарант програми. Тому ЕГ рекомендує йому підготувати, а після першого випуску, оприлюднити на офіційному вебсайті ХГПА «Анкету випускника» за допомогою якої можна буде здійснювати збір та аналіз інформації щодо кар'єрного шляху майбутніх випускників ОПП «Історія та археологія».

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

У ХГПА система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти сформована згідно з принципами відповідності європейським і національним стандартам якості вищої освіти, автономії Академії, системного підходу, який передбачає управління якістю на всіх стадіях освітнього процесу, залучення усіх зацікавлених сторін до процесу забезпечення якості. На цьому наголошено у Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<http://www.hgpa.kharkov.com/wpcontent/uploads/2019/normatyvni/yakyst/pologennya-systema.pdf>). У ХГПА системно здійснюються наступні процедури забезпечення якості: удосконалення планування освітньо-професійної діяльності, затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітньо-професійних програм, підвищення якості контингенту здобувачів вищої освіти, посилення кадрового потенціалу Академії, забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти, створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників і здобувачів тощо. Моніторинг з метою виявлення недоліків в ОПП здійснюють гарант та члени проектної групи програми, підрозділ забезпечення якості освіти з урахуванням пропозицій профільних кафедр, структурних підрозділів, рекомендацій стейкхолдерів. Результати моніторингу регулярно обговорюються на засіданнях кафедри (завантажені в систему НА), Вченій раді факультету, Вченій раді ХГПА. У ході проведення внутрішнього моніторингу ОПП гарант та проектна група виявила, що здобувачі вважають недоцільним проводити науково-дослідну практику в першому семестрі навчання, адже вона повинна готувати до магістерського дослідження. Висловлені пропозиції були враховані й науково-дослідна практика була перенесена на другий семестр. Також моніторинг думок здобувачів з приводу якості ОПП дозволив під час її крайнього перегляду змінити кілька ОК професійної підготовки на більш актуальні в умовах сьогодення. Наприклад, до ОПП було введено ОК «Політика збереження історичної пам'яті». З метою посилення кадрового потенціалу ОПП до її реалізації були залучені досвідчені фахівці – д.і.н., проф. О. Борисова, д.і.н., доц. В. Калініченко, д.е.н., проф. В. Щербак. За час реалізації ОПП «Історія та археологія» система забезпечення якості суттєвих недоліків в її реалізації не виявила. Водночас ЕГ рекомендує гаранту та підрозділу забезпечення якості освіти звернути увагу на виявлені під час моніторингу зауваження здобувачів про технічні й комунікативні труднощі в організації освітнього процесу на початковому етапі воєнного стану (див. відомості про самооцінювання) та спробувати вирішити їх у зручний для здобувачів та ЗВО спосіб.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОПП «Історія та археологія» є первинною, а тому зауважень та рекомендацій попередніх акредитаційних експертиз не було. Проте гарант та проектна група під час реалізації та чергового перегляду ОПП врахували зауваження та рекомендації акредитацій інших ОПП у ХГПА. Зокрема в ОПП «Історія та археологія» було посилено регіональний контекст шляхом введення ОК «Археологія та історія Сходу України», було здійснено коригування обсягів вибіркових дисциплін та забезпечено можливість наскрізного вибору ОК, гарант та проектна група активізували роботу з залучення здобувачів до онлайн курсів та тренінгів, пояснюючи процедуру та правила визнання результатів навчання, отриманих в неформальній освіті. З метою популяризації головних принципів академічної доброчесності у методичних рекомендаціях до написання магістерської роботи окремий розділ присвячений проблемам академічної доброчесності.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Серед концептуальних засад Стратегії розвитку Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради на 2020-2025 роки (<http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/strategiya.pdf>) вказано забезпечення якості вищої освіти та якості освітньої діяльності, формування сприятливого середовища для різнобічного освітньо-професійного розвитку здобувачів освіти, створення умов для успішного супроводу кар'єри випускників академії. У Кодексі академічної доброчесності (https://drive.google.com/file/d/15n2eYCGfvg194GPEJjR9hE_toukA5XcY/view) чітко прописані норми професійної етики та академічної доброчесності для НПП і здобувачів та мета ХГПА - формування сприятливого академічного середовища для забезпечення якісного освітнього процесу, отримання наукових результатів, що містять об'єктивну новизну, встановлення взаємодовіри і взаємоповаги між всіма членами колективу, адміністрацією та особами, що навчаються. Це безумовно сприяє формуванню корпоративної культури якості, яка постійно спрямована на покращення ОПП. Позитивно, що до внутрішньої системи якості залучені гарант, НПП, здобувачі та стейкхолдери. Внутрішнє забезпечення якості ОПП здійснюється під час щорічного перегляду освітніх програм. Обов'язковою складовою моніторингу якості освіти в ХГПА згідно з нормативними документами є опитування усіх зацікавлених сторін. Водночас ЕГ рекомендує унормувати процедури опитування здобувачів на ОПП та розширити перелік питань. Під час робочої відеозустрічі з ЕГ здобувачі ОПП «Історія та археологія» не змогли дати відповідь на запитання про терміни проведення та зміст опитувань.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

На ОПП «Історія та археологія» ЕГ зафіксовані факти результативного залучення до процедур перегляду ОПП здобувачів та інших стейкхолдерів. Сформована в ХГПА культура якості сприяє розвитку ОПП та реалізації освітньої діяльності за цією програмою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Рекомендовано конкретизувати в нормативних документах механізми залучення здобувачів та інших стейкхолдерів до процедур моніторингу та перегляду ОПП, включити в проєктну групу розробників ОПП «Історія та археологія» представника роботодавців, розширити географію стейкхолдерів.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

З огляду на наявність в ХГПА визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм, які дотримуються на ОПП «Історія та археологія», а також доцільність конкретизувати в нормативних документах ХГПА механізми залучення здобувачів та інших стейкхолдерів до процедур моніторингу та перегляду ОПП, включення до проєктної групи розробників ОПП «Історія та археологія» представника роботодавців, розширення географії її стейкхолдерів, ЕГ дійшла висновку, що рівень впровадження ОПП «Історія та археологія» відповідає Критерію 8 за рівнем В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Нормативною базою, що регулює права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу у ХГПА є Статут Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія», Правила внутрішнього розпорядку та Положення про організацію освітнього процесу. Всі вони знаходяться в постійному відкритому доступі на вебсайті ХГПА (<http://surl.li/vbgs>). ЕГ під час робочих відеозустрічей з різними фокус-групами переконалася, що всі учасники освітнього процесу в цілому обізнані зі своїми правами та обов'язками.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проєкт з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проєкти ОПП «Історія та археологія» за 2022 та 2023 роки оприлюднені на одній зі сторінок офіційного вебсайту ХГПА (<http://surl.li/lkoif>). Також там зазначена електронна адреса гаранта ОПП для внесення зауважень та пропозицій щодо її змісту від усіх зацікавлених сторін.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ОПП «Історія та археологія» у якій зазначено цілі, очікувані результати навчання та освітні компоненти, розміщена у відкритому доступі на офіційному вебсайті ХГПА (<http://surl.li/lkojk>). Також уся необхідна інформація щодо окремих ОК розміщена в силабусах навчальних дисциплін, які також знаходяться у відкритому доступі з метою ознайомлення усіх зацікавлених сторін (<http://surl.li/ljtaq>). ЕГ під час робочої відеозустрічі зі стейкхолдерами дізналася, що їх залучення до перегляду ОПП «Історія та археологія» відбувається здебільшого шляхом прямої комунікації між НПП, гарантом та представниками потенційних роботодавців, інших ЗВО, баз практик тощо. Також одна з учасниць фокус-групи підтвердила, що отримувала запрошення та брала участь у засіданні кафедри на якому обговорювалося питання чергового перегляду даної ОПП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Правила та обов'язки усіх учасників освітнього процесу чітко регламентовані та викладені в нормативних документах ХГПА, що розміщені у відкритому доступі на її офіційному вебсайті. Там же розміщені ОПП за цей та попередній навчальні роки та вказані контактні дані гаранта для отримання зворотного зв'язку від усіх зацікавлених сторін.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Зворотний зв'язок щодо якості ОПП та пропозиції з внесення змін до неї отримуються переважно шляхом неформальної комунікації зі стейкхолдерами. На вебсайті ХГПА так само вказана лише електронна адреса гаранта. Рекомендовано уніфікувати збір пропозицій від стейкхолдерів шляхом автоматизації даного процесу, до прикладу, розміщення на сторінці кафедри відповідної гугл-форми. Це допоможе систематизації та уніфікованому збереженню усіх наявних пропозицій.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОПП «Історія та археологія» відповідає вимогам викладеним в Критерії 9 щодо прозорості та публічності. Рекомендація ЕГ, що стосується впровадження уніфікованого інструменту збору зворотного зв'язку від стейкхолдерів слугуватиме покращенню процесу збору, збереження та обробки даних. Відсутність же подібного механізму наразі не шкодить процесам щодо внесення змін до ОПП, адже компенсується тісним контактом між гарантом, НПП та наявними стейкхолдерами. Зважаючи на це, дана ОПП відповідає визначеному критерію за рівнем В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь

у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Шніцер Ігор Омелянович

Члени експертної групи

Шевченко Наталія Володимирівна

Лоза Анна Миколаївна